

3837167 SHED/M : สาขาวิชา : สิ่งแวดล้อมศึกษา ; ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

คำสำคัญ : การสื่อความหมายธรรมชาติ

ชลลดา สิริพิฑูรย์ : แนวทางการพัฒนาการสื่อความหมายธรรมชาติ ในเขตอุทยานแห่งชาติ
แก่งกระจาน (NATURE INTERPRETATION GUIDELINE DEVELOPMENT IN KANGKRAJAN
NATIONAL PARK) คณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ : รัชชานนท์ ศุภพงศ์พิเชฐ, พบ.ด., วราพร
ศรีสุพรรณ, ศษ.ม., ธีรภัทร ประยูรสิทธิ, Ph.D. 133 หน้า. ISBN 974-664-948-5

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะศึกษาแนวทางการสื่อความหมายธรรมชาติในพื้นที่
อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน โดยการศึกษาสถานภาพของสื่อ วิธีการสื่อความหมาย ความต้องการของ
นักท่องเที่ยว และความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล
จากเอกสาร จากการสังเกตโดยใช้แบบสำรวจ การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม โดยทำการ
สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ป่าไม้เฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายธรรมชาติจำนวน 7 ราย กลุ่มผู้ม
ีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 3 ราย และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 184 ราย วิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้โดยใช้
คอมพิวเตอร์ สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์ไค-สแควร์ (Chi-
Square test)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าสถานภาพของสื่อความหมายธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติแก่ง
กระจานประกอบไปด้วย สื่อบุคคล คือ เจ้าหน้าที่ เครื่องหมาย แผ่นป้าย สัญลักษณ์ สิ่งพิมพ์ โสต
ทัศนูปกรณ์ ห้องแสดงนิทรรศการ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ และผู้ทำหน้าที่สื่อความหมายแก่นักท่อง
เที่ยวซึ่งได้แก่ พนักงานพิทักษ์ป่า ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว
ในส่วนหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บริษัทนำเที่ยวเอกชน ไม่ได้เข้ามาม
ีส่วนร่วมในการจัดการสื่อความหมายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ในส่วนของนักท่องเที่ยว สื่อ
ที่ได้พบและใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ เครื่องหมาย แผ่นป้าย และสัญลักษณ์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึง
พอใจต่อสื่อในระดับปานกลาง และเห็นว่าควรมีการเพิ่มปริมาณ และเนื้อหาในเรื่องความรู้เกี่ยวกับ
ธรรมชาติ

สำหรับแนวทางการสื่อความหมายธรรมชาติ พบว่าควรเป็นการดำเนินงานร่วมกัน ของเจ้า
หน้าที่ผู้ทำหน้าที่สื่อความหมายในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยควรปรับ
ปรุงคุณภาพของสื่อที่มีอยู่เดิม และเพิ่มในส่วนของปริมาณ รูปแบบ และเนื้อหา โดยเฉพาะในเรื่องของ
ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติสภาพแวดล้อม โดยมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับสื่อแต่ละชนิด นอกจากนี้ สื่อความ
หมายควรมีความสากล